

Situació

Els processos migratoris moderns són relativament nous a Sèrbia i, de fet, la primera llei d'asil al país data de 2008¹. Amb tot, el país ha sigut territori d'acollida: particularment de persones procedents d'antics països del bloc soviètic. Les seves lleis migratòries són relativament noves i s'han desenvolupat en períodes recents, gairebé sempre de la mà de processos històrics posteriors al conflicte de les successives guerres dels Balcans. Abans de 2016 Sèrbia rebia persones refugiades, però no eren visibles per la ciutadania general. Després de l'anomenada "crisis de 2016", on va créixer de manera exponencial la xifra de persones que transitaven a través del territori, gran part de les organitzacions van actuar d'urgència creant canals provisionals d'ajuda immediata des d'una aproximació humanitària, però oblidant canals oficials i deixant la pressió al govern per millorar el sistema en un caràcter secundari.

DETENCIONS EN UN PAÍS DE TRÀNSIT

Sèrbia, com molts altres països de la Europa sud-oriental, és considerada per la gran majoria de les persones refugiades només com a país de trànsit en el camí cap a l'Europa central i occidental. Entre el 2015 i el 2016, el país ha estat utilitzat només parcialment per les rutes que des de Grècia pujaven al centre del continent europeu, passant per Macedònia. No obstant això, aquests últims anys el nombre de persones que sol·liciten refugi a Sèrbia va incrementant significativament.

La xifra² d'arribades anuals no ha parat d'incrementar-se: el 2019, 12.937 (12.052 homes i 885 dones) persones van expressar la seva intenció de sol·licitar asil a Sèrbia. Això suposa un augment de més de 4.000 persones respecte al 2018. Un dels punts més preocupants d'aquestes xifres és la quantitat desorbitada de menors procedents d'Afganistan, Pakistan i Bangla Desh, gairebé 3.000, dels quals més de 800 transitaven sols sense rebre seguiment per part de les autoritats sèrbies i que es troben moltes vegades en un llimb legal. La majoria de sol·licitants d'asil a Sèrbia amb caràcter general, procedeixen d'Afganistan, Pakistan i Síria. Des de 2015, però, i a pesar d'aquestes xifres, només 87 persones se'ls hi ha concedit la protecció subsidiària i a només 76 l'estatut de refugiat a Sèrbia³ i, actualment, el sistema es mou amb molta lentitud: només hi ha hagut una vintena de decisions positives d'asil en l'últim any⁴.

2. Xifres extretes de les dades oficials de l'Oficina de l'ACNUR a Belgrad, que rep els informes i estadístiques oficials d'activitat directament del Ministeri de l'Interior de la República de Sèrbia

3. Font: HCIT-ACNUR

4. Font: entrevista HCIT

5. FORCIBLE IRREGULAR RETURNS TO THE REPUBLIC OF SERBIA FROM NEIGHBOURING COUNTRIES, Hungary and Croatia Collected throughout 2016 and 2017. Pag 2

DEVOLUCIONS EN CALENT I VULNERACIÓ DE DRETS

Una de les situacions més preocupants del context actual són les múltiples denúncies de situacions de violència a frontera: a data de 1 de setembre de 2020 s'han registrat més de 212 casos d'expulsions col·lectives vinculades a més de 4.000 individus de manera global, que es van dur a terme des d'Hongria i Croàcia cap a Sèrbia de manera forçada, només durant 2016 i 2017, segons font de HCIT⁵. El nombre exacte d'expulsats il·legalment és difícil d'establir, ja que molts sol·licitants d'asil no en van denunciar les pràctiques i aquells que ho van fer van informar que havien intentat creuar la frontera diverses vegades i, per tant, van ser retornats més d'una vegada a Sèrbia. Segons les mateixes fonts del HCIT, aquesta xifra s'ha multiplicat per 5 des de 2018 i s'han pogut reportar casos de denúncies per part de persones refugiades, de pallisses per part de cossos policials, fins i tot a dones embarassades, incloent-hi la mort de 6 persones per ofegament a la frontera Serbo-Hongaresa, incloent-hi menors de 4 i 11 anys. Les persones refugiades, per contra, denuncien el tracte rebut per part d'autoritats policials de països com Hongria, Croàcia i Romania, molt més que no pas per part de la policia sèrbia, que és percebuda de manera general de manera molt menys dura. Aquests fets endèmics de violència que troben als passos fronteres amb Hongria fa que moltes persones refugiades iniciïn rutes alternatives a través, sobretot, de la triple frontera entre Romania, Hongria i Sèrbia o a través de Bòsnia i Croàcia. Aquestes rutes són percebudes com menys perilloses, però les devolucions en calent i un cert grau de violència policial de baixa intensitat continua tenint lloc. Especialment preocupants són els informes de persones que moren ofegades al riu Drina, quan són obligades a retornar a Sèrbia nedant en condicions d'extrema perillositat i amb l'esgotament acumulat.

Elaborat per:

CEA(R)
Comissió Catalana
d'Ajuda al Refugiat

Amb el suport de:

